

פרשת ואתחנן – שבת קודש

ז (א) כִּי יִבְיֹאֵל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָּא־
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָשַׁל גּוֹיִם־
רַבִּים מִפְּנֶיךָ הַחַתִּי וְהַגֵּרְגָּשִׁי
וְהָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרָזִי
וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי שְׁבַעַה גוֹיִם
רַבִּים וְעַצוּמִים מִמֶּךָּ:

רש"י וְנָשַׁל וְנָשַׁל. לשון השלכה והתזה. וכן: "ונשל הכרזל":

א אֲרִי יַעֲלֶנְךָ, יִי אֱלֹהֶךָ,
לֹא־רָעָא, דַּאתְּ עָלִיל
לְתַמָּן לְמִירְתָּהּ; וַיִּתְּרִיךְ
עֲמָמִין סְגִיאיִן מִן
קְדָמְךָ חֲתָאִי וְגִרְגִּישָׁאִי
וְאֱמֹרָאִי וְכְנַעֲנָאִי
וּפְרָזָאִי, וְחֻזָּאִי וַיְבוּסָאִי
שְׁבַעַא עֲמָמִין, סְגִיאיִן
וְתַקִּיפִין מִנֶּךָּ.

ב וַיִּמְסְרֵנּוּן יִי אֱלֹהֶךָ,
קְדָמְךָ וְתַמְחִינוּן:
גִּמְרָא תַּגְמַר יִתְהוּן, לֹא
תַּגְזֹר לְהוּן קָיָם וְלֹא
תַּרְחִים עֲלִיהוּן.

רש"י וְלֹא תַחֲנֵם. לא תתן להם חן אסור לו לאדם לומר: כמה נאה הכנעני הזה. דבר אחר לא תתן להם חנייה בארץ:

ב) וּנְתַתֶּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ
וְהַבִּיתֶם הַחֶרֶם תַּחֲרִים
אַתֶּם לֹא־תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית
וְלֹא תִחַנֶּם:

רש"י וְלֹא תַחֲנֵם. לא תתן להם חן אסור לו לאדם לומר: כמה נאה הכנעני הזה. דבר אחר לא תתן להם חנייה בארץ:

ג וְלֹא תִתְחַתֵּן בָּם בְּתֶךָ לֹא־
תִתֵּן לִבְנֹו וּבִתּוֹ לֹא־תִקַּח
לְבָנֶךָ:

רש"י וְלֹא תַחֲנֵם. לא תתן להם חן אסור לו לאדם לומר: כמה נאה הכנעני הזה. דבר אחר לא תתן להם חנייה בארץ:

ג) וְלֹא תִתְחַתֵּן בָּם בְּתֶךָ לֹא־
תִתֵּן לִבְנֹו וּבִתּוֹ לֹא־תִקַּח
לְבָנֶךָ:

ד אֲרִי יִטְעִין יִת בְּרֶךְ
מִבְּתַר פְּלַחְנִי, וַיִּפְּלַחוּן
לְטַעוֹת עֲמָמִיָּא;
וַיִּתְקַף רְגָזָא דִּיִּי בְכוּן,
וַיִּשְׁיַצִּינֶךָ בְּפָרִיעַ.

ה אֲרִי אִם כְּדִין תַּעֲבֹדוּן,
לְהוּן אִיגוּרִיהוּן
תִּתְרַעוּן, וְקִמְתְּהוּן
תִּתְבָּרוּן; וְאֲשִׁירִיהוּן,
תִּקְצְצוּן, וְצִלְמִיהוּן,
תִּיקְדוּן בְּנוֹרָא.

ו אֲרִי עִם קְדִישׁ אַתָּה,
קְדָם יִי אֱלֹהֶךָ: בְּךָ
אַתְרַעִי יִי אֱלֹהֶךָ,
לְמַהוּי לִיָּה לְעַם חֲבִיב,
מִכָּל עַמְּמִיָּא, דְּעַל אֲפִי
אַרְעָא.

ז לֹא מִדְּסִגִּיאיִן אַתּוּן
מִכָּל עַמְּמִיָּא, צְבִי יִי
בְכוּן וְאַתְרַעִי בְכוּן:
אַרִי אַתּוּן זַעֲרִין, מִכָּל
עַמְּמִיָּא.

ח אֲרִי מִדְּרַחֲמִים יִי יִתְכוּן
וּמִדְּנָטֵר יִת קִימָא
דְּקִיִּים לְאַבְהָתְכוּן
אַפִּיק יִי יִתְכוּן בִּיד
תַּקִּיפָא וּפְרָקָךְ מִבֵּית
עֲבֹדוּתָא מִיָּדָא דְּפָרְעָה
מִלְכָּא דְּמִצְרַיִם

ט וַתַּדַּע, אֲרִי יִי אֱלֹהֶךָ
הוּא אֱלֹהִים: אֱלֹהֶא,
מִהִימָנָא נָטֵר קִימָא
וְחִסְדָּא לְרַחֲמוּהִי
וּלְנָטֵרִי פְקוּדוּהִי,
לְאַלְף דְּרִין.

י וּמִשְׁלִים לְסִנְאוּהִי
טְבוּן דְּאֲנוּן עֲבָדִין
קְדָמוּהִי בַּחֲיִיהוּן,
לְאוֹבוּדִיהוּן: לֹא
מֵאַחַר עוֹבָד טֵב
לְסִנְאוּהִי, טְבוּן
דְּאֲנוּן עֲבָדִין קְדָמוּהִי
בַּחֲיִיהוּן מִשְׁלִים לְהוּן.

יא וְתִשְׁרֵ יִת תַּפְקִידָתָא
וְיִת קִימָיָא וְיִת דִּינָיָא,
דְּאֲנָא מִפְּקִיד לָךְ יוֹמָא
דִּין לְמַעַבְדְּהוּן.

ה) כִּי־אִם־כֹּה תַעֲשׂוּ לָהֶם
מִזְבַּחַתִּיהֶם תִּתְּצוּ וּמִצִּבְתָּם
תִּשְׁבְּרוּ וְאֲשִׁירֵיהֶם תִּגְדְּעוּן
וּפְסִילֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בָּאֵשׁ:

רש"י וְלֹא תַחֲנֵם. לא תתן להם חן אסור לו לאדם לומר: כמה נאה הכנעני הזה. דבר אחר לא תתן להם חנייה בארץ:

וּמִצִּבְתָּם. אֶבֶן אַחַת: וְאֲשִׁירֵיהֶם. אֵילָנוֹת שְׁעוֹבָדִין אוֹתָם:

וּפְסִילֵיהֶם. צִלְמִים:

ו) כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ בָּךְ בָּחַר | יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סִגְלָהּ
מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
הָאֲדָמָה:

ז) לֹא מִרְבָּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים
חָשַׁק יְהוָה בָּכֶם וַיִּבְחַר
בָּכֶם כִּי־אַתֶּם הַמֵּעֵט מִכָּל־
הָעַמִּים:

ח) כִּי מֵאַהֲבַת יְהוָה אַתְּכֶם
וּמִשְׁמֹרוֹ אֶת־הַשְּׁבַעַה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְאַבְתִּיכֶם הוֹצִיא
יְהוָה אֶתְכֶם בְּיַד חֲזָקָה
וַיַּפְדֶּךָ מִבֵּית עַבְדִּים מִיַּד
פָּרְעָה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם:

ט) כִּי מֵאַהֲבַת ה'. הרי "כי" משמש בלשון אלא, לא מרובכם חשק ה' בכם אלא מאהבת ה' אתכם: ומשמרו את השבעה. מחמת שמרו את השבועה:

י) וַיַּדְעַתְּ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
הוּא הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן
שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאַהֲבָיו
וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתוֹ לְאַלְף דּוֹר:

יא) לְאַלְף דּוֹר. וְלַהֲלֵן הוּא אוֹמֵר
"לְאַלְפִים". כָּאן, שֶׁהוּא סְמוּךְ אֶצֶל
מִירָאָה הוּא אוֹמֵר לְאַלְף, וְלַהֲלֵן שֶׁהוּא סְמוּךְ אֶצֶל "לְאַהֲבָיו"
הָעוֹשִׂין מֵאַהֲבָה שְׂשֻׁכָּרָם יוֹתֵר גָּדוֹל הוּא אוֹמֵר לְאַלְפִים:
לְאַהֲבָיו. אֵלּוֹ שְׁעוֹשִׂין מֵאַהֲבָה: וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתוֹ. אֵלּוֹ הָעוֹשִׂין
מִירָאָה:

יב) וּמִשְׁלִים לְשִׁנְאוֹ אוֹל־פְּנֵיו
לְהַאֲבִידוֹ לֹא יֵאָחֵר לְשִׁנְאוֹ
אוֹל־פְּנֵיו יִשְׁלֵם־לוֹ:

יג) וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאוֹ אוֹל־פְּנֵיו.
בַּחֲזִיוֹ מִשְׁלֵם לוֹ גְּמוּלוֹ הַטּוֹב כְּדִי
לְהַאֲבִידוֹ מִן הָעוֹלָם הַבֹּא:

יד) וּשְׁמֹרֶתְ אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־
הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצִוֶּה הַיּוֹם
לַעֲשׂוֹתָם: {פ}

טז) הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם. וּלְמַחֵר, לְעוֹלָם הַבֹּא, לְטַל שְׂכָרָם:

ז לֹא מִדְּסִגִּיאיִן אַתּוּן
מִכָּל עַמְּמִיָּא, צְבִי יִי
בְכוּן וְאַתְרַעִי בְכוּן:
אַרִי אַתּוּן זַעֲרִין, מִכָּל
עַמְּמִיָּא.

ח אֲרִי מִדְּרַחֲמִים יִי יִתְכוּן
וּמִדְּנָטֵר יִת קִימָא
דְּקִיִּים לְאַבְהָתְכוּן
אַפִּיק יִי יִתְכוּן בִּיד
תַּקִּיפָא וּפְרָקָךְ מִבֵּית
עֲבֹדוּתָא מִיָּדָא דְּפָרְעָה
מִלְכָּא דְּמִצְרַיִם

ט וַתַּדַּע, אֲרִי יִי אֱלֹהֶךָ
הוּא אֱלֹהִים: אֱלֹהֶא,
מִהִימָנָא נָטֵר קִימָא
וְחִסְדָּא לְרַחֲמוּהִי
וּלְנָטֵרִי פְקוּדוּהִי,
לְאַלְף דְּרִין.

י וּמִשְׁלִים לְסִנְאוּהִי
טְבוּן דְּאֲנוּן עֲבָדִין
קְדָמוּהִי בַּחֲיִיהוּן,
לְאוֹבוּדִיהוּן: לֹא
מֵאַחַר עוֹבָד טֵב
לְסִנְאוּהִי, טְבוּן
דְּאֲנוּן עֲבָדִין קְדָמוּהִי
בַּחֲיִיהוּן מִשְׁלִים לְהוּן.

יא וְתִשְׁרֵ יִת תַּפְקִידָתָא
וְיִת קִימָיָא וְיִת דִּינָיָא,
דְּאֲנָא מִפְּקִיד לָךְ יוֹמָא
דִּין לְמַעַבְדְּהוּן.